

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
KHU VỰC 1 – HÀ NỘI**

Số: 86/2025/QĐST-DS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 13 tháng 8 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

**V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 – HÀ NỘI**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Diệp

Thư ký phiên họp: Bà Trần Ngọc Châu – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Hà Nội tham gia phiên họp:
Bà Nguyễn Thị Hiền – Kiểm sát viên

Ngày 13 tháng 8 năm 2025, tại Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 47/2025/TLST-DS ngày 03 tháng 4 năm 2025 về việc Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 228/2025/QĐST-DS ngày 06 tháng 8 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Hồ Thị Bích H – sinh năm: 1971;

Người bị yêu cầu: Anh Đỗ Phụng H1 – sinh năm: 1994 (là con đẻ của bà Hồ Thị Bích H);

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Anh Đỗ Đức M – sinh năm: 2005 (là con đẻ của bà Đỗ Thị Bích H)

Cùng HKTT và trú tại: Số nhà B, đường T, phường Tây Hồ, thành phố Hà Nội

(các đương sự có đơn xin vắng mặt tại phiên họp)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại Đơn yêu cầu và các lời khai tiếp theo tại Tòa án, bà Hồ Thị Bích H và anh Đỗ Đức M thống nhất trình bày:

Quá trình mang thai anh Đỗ Phụng H1, bà H không có vấn đề gì về sức khỏe. Bà H đẻ anh H1 vào ngày 06/4/1994. Bà H đẻ thường, không có vấn đề gì, không phải can thiệp đẻ Forcep. Anh H1 biết lẫy lúc khoảng 6-7 tháng tuổi, biết bò khoảng 8 tháng tuổi, biết đi khoảng 12 tháng tuổi, biết nói khoảng 13 tháng tuổi.

Quá trình phát triển thể chất và tâm thần từ khi sinh ra đến hiện tại, anh H1 hoàn toàn bình thường, ăn uống sinh hoạt không có vấn đề gì. Anh H1 học đến lớp 4 thì gia đình cho nghỉ vì anh H1 không học được, tiếp thu kém, đến lớp chỉ chơi với bạn bè. Tuy nhiên anh H1 vẫn sinh sống bình thường, tự ăn uống ngủ nghỉ sinh hoạt, gia đình không phải hỗ trợ, vẫn giao tiếp với bố mẹ anh em họ hàng, hàng xóm bình thường. Anh H1 không có biểu hiện hành vi bất thường trong quá trình sinh hoạt. Khi còn bé cho đến trước khi bố anh H1 chết, anh H1 bình thường nên gia đình không đưa đi khám tâm thần ở bệnh viện. Đối với việc tai nạn xe máy của anh H1: Năm 2017, anh H1 có bị tai nạn xe máy do va quệt ở chân và được thăm khám, điều trị tại Bệnh viện 354. Anh H1 được mổ chân và điều trị trong khoảng 1 tháng tại Bệnh viện 354. Tuy nhiên, va quệt này cũng không nghiêm trọng, không ảnh hưởng đến sức khỏe tâm thần của anh H1. Anh H1 không bị va chạm hay ảnh hưởng đến đầu óc. Hiện anh H1 đang được điều trị nội trú tâm thần tại Bệnh viện Tâm thần Hà Nội từ ngày 16/4/2025, bác sĩ chưa có kế hoạch cho điều trị ngoại trú.

Tiền sử gia đình 3 đời nội ngoại, họ hàng không ai có bệnh tâm thần.

Gia đình anh H1 có bố là: ông Đỗ Văn Cho – sinh năm 1970, chết năm 2018; mẹ là bà Hồ Thị Bích H – sinh năm 1971 và em ruột là anh Đỗ Đức M – sinh năm 2005. Anh H1 chưa kết hôn với ai, cũng chưa có con.

Gia đình đã thống nhất đề nghị bà Hồ Thị Bích H là người giám hộ cho anh Đỗ Phụng H1. Người giám sát việc giám hộ là anh Đỗ Đức M.

Về việc vắng mặt: Do điều kiện công việc, các đương sự đều đề nghị được vắng mặt tại toàn bộ các buổi làm việc và các phiên họp tại Tòa án.

Nay, đề nghị Tòa án trưng cầu giám định tâm thần đối với anh Đỗ Phụng H1 và tuyên bố anh H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đề nghị Tòa án chỉ định bà Hồ Thị Bích H là người giám hộ cho anh Đỗ Phụng H1 và anh Đỗ Đức M là người giám sát việc giám hộ.

Người bị yêu cầu là anh Đỗ Phụng H1 : Theo lời khai của bà H và anh M thì anh H1 đang điều trị tại Bệnh viện Tâm thần Hà Nội, tình trạng sức khoẻ chưa ổn định và đang được điều trị nội trú. Do vậy, anh H1 không đến được Toà án để trình bày ý kiến, cũng như không gửi được ý kiến đến Toà án. Bà H và anh M đề nghị Toà án căn cứ vào các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ việc để giải quyết yêu cầu của bà H theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp, các đương sự có đơn xin vắng mặt tại phiên họp, giữ nguyên ý kiến và không bổ sung gì thêm

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Hà Nội tham gia phiên họp phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết vụ việc, Thẩm phán, Thư kí Tòa án và các đương sự đã chấp hành các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 376, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23, Điều 54 của Bộ luật Dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội: Đề nghị Tòa án Tuyên bố anh Đỗ Phụng H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; Xác định bà Hồ Thị Bích H là người giám hộ cho anh Đỗ Phụng H1 ; Đương sự phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Về thẩm quyền: Anh Đỗ Phụng H1 – sinh năm: 1994; HKTT và trú tại: Số nhà 56, ngách 530/56, đường Thụy Khuê, phường Tây Hồ, thành phố Hà Nội. Do đó, Tòa án nhân dân quận Tây Hồ (nay là Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội) thụ lý, giải quyết là đúng thẩm quyền theo khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.2] Về quyền yêu cầu: Bà Hồ Thị Bích H là mẹ đẻ của anh Đỗ Phụng H1 có Đơn yêu cầu Tuyên bố anh Đỗ Phụng H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là đúng quy định theo Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.3] Về việc vắng mặt của các đương sự: Các đương sự đã có đơn xin vắng mặt tại phiên họp. Anh Đỗ Phụng H1 đang điều trị nội trú tại Bệnh viện

Tâm thần Hà Nội, sức khỏe không đảm bảo để trình bày ý kiến và đến Toà án để tham gia phiên họp. Tòa án quyết định vẫn tiến hành phiên họp là phù hợp với quy định tại khoản 2, khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung:

Quá trình giải quyết vụ án, các đương sự đã trình bày ý kiến đề nghị giám định tâm thần đối anh Đỗ Phụng H1 . Ngày 08/4/2025, Tòa án nhân dân quận Tây Hồ (nay là Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội) đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 03/2025/QĐ-TA đối với anh Đỗ Phụng H1 . Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 171/KLGD ngày 20/7/2025 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương kết luận: *“Tại thời điểm giám định (hiện tại) anh Đỗ Phụng H1 bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nhẹ kèm tật chứng về hành vi tác phong cần theo dõi và điều trị; Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là: F70.1. Tại thời điểm đã nêu, anh Đỗ Phụng H1 hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi)”*.

Do vậy, có đủ căn cứ để xác định anh Đỗ Phụng H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Yêu cầu tuyên bố anh Đỗ Phụng H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Hồ Thị Bích H là có căn cứ, phù hợp với Điều 23 của Bộ luật Dân sự nên cần được chấp nhận.

Việc anh Đỗ Phụng H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi cần phải có người giám hộ theo Điều 47 của Bộ luật Dân sự. Các đương sự đều thống nhất Tòa án chỉ định bà Hồ Thị Bích H (là mẹ đẻ của anh H1) là người giám hộ

Căn cứ theo tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, bà H đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự 2015. Do vậy, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội chỉ định bà Hồ Thị Bích H là người giám hộ cho anh H1 là phù hợp với nguyện vọng của các đương sự và quy định tại Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49 và Điều 54 của Bộ luật Dân sự.

Căn cứ theo Điều 51 của Bộ luật Dân sự, việc giám hộ cần có người giám sát việc giám hộ và người thân thích của người được giám hộ thỏa thuận cử người giám sát việc giám hộ trong số những người thân thích. Các đương sự là người thân thích của anh H1 đều thống nhất cử anh Đỗ Đức M (là em ruột của anh Đỗ Phụng H1) là người giám sát việc giám hộ. Việc các đương sự thoả

thuận cử anh Đỗ Đức M là người giám sát việc giám hộ là phù hợp với quy định tại Điều 51 của Bộ luật Dân sự, cần được xem xét, chấp nhận.

[3] Về lệ phí: Bà Hồ Thị Bích H – sinh năm 1971 có nghĩa vụ chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào:

Khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39, khoản 2 và khoản 3 Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 51, Điều 54, Điều 57 và Điều 58 của Bộ luật Dân sự;

Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về chế độ án phí, lệ phí Tòa án và Danh mục mức lệ phí, án phí Tòa án;

- Chấp nhận Đơn yêu cầu Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Hồ Thị Bích H đối với anh Đỗ Phụng H1 : Tuyên bố anh Đỗ Phụng H1 – sinh năm: 1994 (là con đẻ của bà Đỗ Thị Bích H); HKTT và trú tại: Số nhà 56, ngách 530/56, đường Thụy Khuê, phường Tây Hồ, thành phố Hà Nội có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Chỉ định bà Hồ Thị Bích H – sinh năm: 1971 (là mẹ đẻ của anh Đỗ Phụng H1); HKTT và trú tại: Số nhà 56, ngách 530/56, đường Thụy Khuê, phường Tây Hồ, thành phố Hà Nội là người giám hộ của anh Đỗ Phụng H1 .

Bà Hồ Thị Bích H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ quy định tại khoản 1 Điều 57, khoản 1 Điều 58 của Bộ luật Dân sự.

- Chỉ định anh Đỗ Đức M – sinh năm 2005 (là em ruột của anh Đỗ Phụng H1); HKTT và trú tại: Số nhà 56, ngách 530/56, đường Thụy Khuê, phường Tây Hồ, thành phố Hà Nội là người giám sát việc giám hộ.

Anh Đỗ Đức M có các quyền và nghĩa vụ của người giám sát việc giám hộ quy định tại khoản 4 Điều 51 Bộ luật Dân sự năm 2015

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Hồ Thị Bích H có nghĩa vụ chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự 300.000 đồng, được trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí sơ thẩm đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0026756 ngày 03/7/2025 tại Chi cục thi hành án dân sự quận Tây

Hồ (nay là Phòng Thi hành án khu vực 1 – Hà Nội, Thi hành án dân sự thành phố Hà Nội)

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Hà Nội có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Dương sự;
- VKSND khu vực 1 – Hà Nội;
- Thi hành án dân sự thành phố Hà Nội;
- Lưu HS/VP.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nguyễn Thị Diệp